בס"ד

# יום **ד', טז' בתמוז** תש"ס (**19** ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **טז' בתמוז**, בשנת תשט"ז(1956-5716), ייסודה של עיריית הפיתוח **מצפה רמון** בהרי הנגב. תחילה, היתה מחנה-עובדים למפעלי מכתש רמון, שהוקם ב 1954- וגם לסוללי הכביש לאילת ולמניחי צינור הנפט. מצפה רמון שצופה על המכתש, ומכאן שמה, התפתחה לאחר שנסלל דרכה הכביש לאילת. התפתחותה נעצרה עם סלילת כביש הערבה לאילת וסגירת מפעלי המכתש, אך בעקבות הסכם השלום עם מצרים (1979) והיערכות צה"ל בנגב, החלה שוב להתפתח. [תאריכון מרכז ההסברה/כל מקום ואתר]

## לקראת הצום יז' בתמוז (מחר):

**דיווחו של ההיסטוריון יוספוס על שריפת התורה ע"י אפוסטמוס** – "ואחרי הפורענות הזאת (כשעשרת אלפים איש נהרגו בהר הבית בגלל מהומה שנגרמה ע"י הרומאים), קמה מבוכה חדשה בגלל מעשה שוד. כי בדרך המלך על יד בית חורון התנפלו שודדים על כבודת סטפנוס, אחד מעבדי הקיסר, ובזזו את כולה. קומנוס שלח את אנשי צבאו אל הכפרים הסמוכים למקום השוד וציוה לאסור את יושביהם ולהביאם אליו. כי מצא בהם עוון שלא רדפו אחרי השודדים לתפשם, ואחד מאנשי הצבא תפס את ספר התורה הקדושה באחד הכפרים, וקרע אותו והשליכו אל האש. ... מכל עברים חרדו היהודים, כאילו היתה כל ארצם לנגדם למאכולת אש. לבשורה הראשונה נזעקו כולם ברוח קנאתם הרבה לקדשיהם, וכחיצים עפים מכלי קלע, רצו אל קיסריה לחלות את פני קומנוס. לבל ימנע את מעשה נקמתו באיש אשר הרבה לחרף את אלקיהם ואת תורתם. הנציב הבין כי לא תשקוט סערת העם עד אשר יפייס את רוחו, ועל-כן גזרו להביא את איש הצבא ולהעלות אותו לגרדום, בין מערכות המתלוננים עליו, והיהודים שבו אל עריהם. ובית חורון בדרך המעבר מלוד לירושלים היא, כדברי הירושלמי 'במעברתא דלוד'."
לפי השערה זו, היה אותו מעשה ביז' בתמוז כמה שנים קודם החורבן השני. ונתחלף שם סטפנוס באפוסטמוס, וחילופי שם כאלה מצויים רבים. ואחרים מייחסים מעשה זה לאנטיוכוס אפיפנוס שמסופר עליו ועל אנשיו: 'וספרי התורה אשר מצאו, קרעו וישרפו באש.' וכן נאמרו בעניין זה השערות אחרות.

והאירוע **החמישי** שמציינים אותו ביז' בתמוז: **העמדת צלם בהיכל** – יש מפרשים שגם זה ממעשה אפוסטמוס הרשע שעשאו באותו יום. ויש מפרשים אותו על הצלם שעשה מנשה המלך והעמידו בהיכל, ואותו היום יז' בתמוז היה. [ספר התודעה]
**(הצום מתחיל מחר בבוקר בבאר-שבע בשעה 0355.)**

יום נעים!